

Därför ska vi samarbeta med Ryssland.

Stefan Ingvarson

kulturråd på svenska ambassaden i Moskva

Deltagare (18)

Fanny Carinasdotter, Tomas Örn, Per Hasselberg, Ricky Sandberg, Gunhild Stensmyr
Kamilla Rydahl, Jaana Särretorp, Kristina Mana Mezei, Diana Vallgren Berntsdotter
Pia Sörås Staklin, Lisa Lundström, Patrick Kretschmer, Jan-Ove Erikson (?), Cornelius Stiefenhofer
Hanna Wittock, Robert Brodén

värd: Angelica Ruffier

Deltagarnas frågor och förväntningar

Jag vill blicka mot ett annat håll än Söder — Vad är rysk samtidskonst? — Jag har ryss skräck och vill möta mina fördomar. — Jag har hört att det är krångligt att jobba m. Ryssland, särskilt med fysiska verk.

Intro

Stefan ansvarar för ”södra” Ryssland. Hans kollega Mårten, för arktiska och baltiska samarbeten m. Ryssland.

Geografi

I Sverige är vi mest bekanta med dom baltiska och arktiska samarbetena med Ryssland. Dom ter sig på ett sätt naturligt då Murmansk är den överlägset största staden i Arktis med 500 000 invånare. St Petersburg är med sina 7 miljoner invånare det största center i Baltikum. Under detta föredrag kommer Stefan dock att fokusera på resten av Ryssland, som är hans ansvarsområde.

Historiska punkter om samtida konst i Ryssland

Efter avant-garden (Malévitch t.ex) kom Sovjet, och dess socialrealistiska konstideal, avant-garden – som hos oss öppnade vägen till vår samtida konst – förbjöds. Efter Sovjets fall, har inget institutionellt intresse blossat upp för den samtida konst. Konsthögskolor lyfter måleri och skulptur, en väldigt klassiskt och konservativ syn på konst som knappast låte samtiden in. På så vis är samtiden fortfarande del av subkultur.

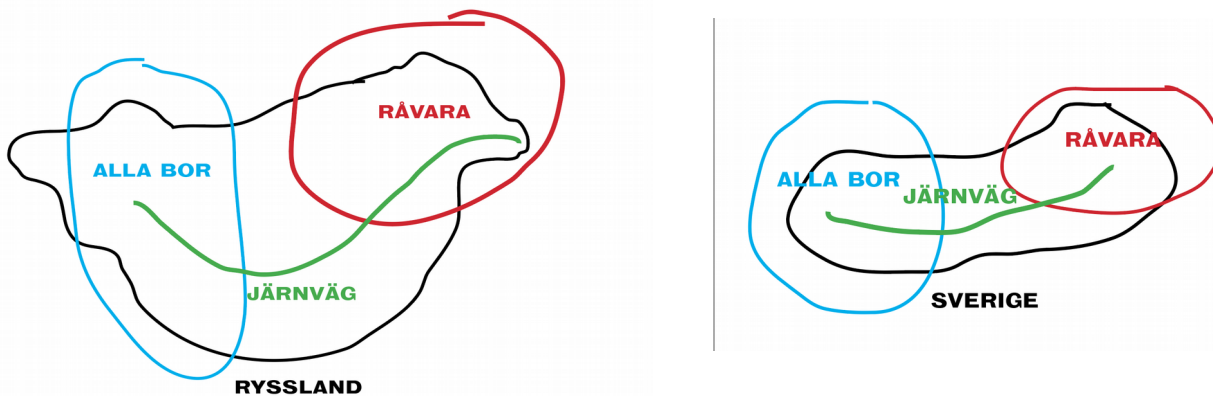
Men det finns två stora helt privata initiativ, bägge finansierade av oligarker: Garage Moscow (founded by Roman Abramovich) and VAC (founded by Leonid Mikhelson).

Fråga: Varför går det inte att låna fysiska verk från Ryssland just nu?

Man rädd för att arvingar till personer som fick sin egendom konfiskerad under ryska revolutionen eller som på annan grund anser sig ha anspråk på ryska staten skall initiera processer för att få konstverken beslagtagna av svenska staten medan dom befinner sig i landet. Sverige har inget immunitetslag som kan garantera Ryssland att konstverken kommer tillbaka. Därför är nu utlån frysta, och så kommer det vara några år framåt. <https://www.svd.se/vi-maste-kunna-skydda-konstverk-fran-att-beslagtgas>

Paralleller mellan Ryssland och Sverige

Stefan tar en karta på Sverige, och roterar de 90°, till liggande läge och jämför den med Ryssland.

Han menar att båda länderna möter liknande problem när det gäller resursfördelning, befolknings fördelning och transportvägar. Befolkningen är koncentrerad i en liten del av landet, råvarorna i en annan del, och mellan dom en stor järnväg. I Uralbergen är det otroligt mycket naturtillgångar och det finns en intensiv gruvdrift där, jämförbar med gruvdriften i Norrbotten. Taiga landskapet med dominerande tall, är extremt likt den svenska naturen. Industri VS människa.

Några viktiga städer för konst är:

Yaroslav — som har ett stort Textil art center

Kazan — med bl.a artist run galleriet Samara

Perm

Yekaterinburg — Ural Industrial Art Biennale sen 2012. Residens i Satka (ca 80 km från Yekaterinburg) sen fem år tillbaka, uppstyrd av Yekaterinburg biennale.

Novosibirsk

Krasnoyarsk

Vladivostok — Zariya residens

Fråga: Hur är kommunikationen mellan t.ex dom 20 största städerna i Ryssland?

Dålig. Ryssland är ett hyper centraliserat land. Måste ofta flyga via Moskva för att komma mellan två ”grannstäder”. Distanserna är långa distanser m. tåg.

Ryssland, ett exempel?

I Ryssland ställer får Stefan ofta frågan om hur Sverige och Tyskland fungerar m. dom nyanlända. Många tror våra land är på gränsen till att haverera. Hur hanterar vi Islam? Hur sker den integreringen?

Kanske kan vi lära oss någonting från Ryssland. Det finns väldigt varierande muslimska communities i: Norra Caucasus / Tatars/ gästarbetare från forna Sovjetiska republiker som har olika problematiker.

I Ingoutschia och Tschetchenia är situationen svår och det uppmärksammas mycket. Men det finns stater där det funkar bra, och sedan hundratals år. Som i Tatarstan t.ex, där Kazan är huvudstad. Där finns t.ex Center of modern culture Smena, där man sätt till att styrelsen är 50% muslim och 50% andra communities.

Ryssland och oss, hur jämför vi?

Vi jämför oss med Ryssland baserat på ett 70-tals ideal, att industrialiseringen är en sak alla går igenom, ”före oss” eller ”efter oss”. Men vi måste försöka se att Ryssland har en helt annan dynamik. Efter Sovjets fall för

30 år sedan. Raserades alla institutioner, och för att bygga upp dom igen så tog man exempel från många håll. Man hör ibland i Ryssland "Vad är socialism? Den mest plågsamma vägen mellan capitalism och capitalism". Ryssland har idag gått tillbaka till att vara ett av dom mest ojämnliska samhällena i världen. Indien gick i år om den ryska medelinkomsten. Men strukturen som byggdes upp under Sovjet gör att landet har en hyfsad grundnivå på skola och sjukvård.

Ang. HBTQ frågan

Stefan menar att HBTQ frågan inte är den mest delikata att ta upp i Ryssland. Det ända HBTQ-lagen innebär, är att man måste ha 18 års gräns på event som tar upp dessa frågor.

Det riktigt problematiska är den regionala fördelningen av resurser och kolonialistiska perspektiv. Relation mellan central och region makt är en stor fråga belagd med tabu.

Fråga: Hur är det med kommunikationsmedel i Ryssland?

TV:n är helt statskontrollerad, och är kanalen för den statliga propagandan. Den nya generationen tittar inte på TV utan får all sin information från internet. Internet är mest telefon baserad, bredband nätet är nästintill obefintligt utanför Moskva/St Petersburg.

Internet är platsen för alla alternativa budskap, och Stefan jobbar mycket med instagram, där det är lätt att få gehör.

Hur kan jag/vi hjälpa er?

Ang. Residens, så kan Kulturrådet i Moskva bidra med att koppla ihop olika institutioner och konstnärer med residenser samt bidra med viss kostnad för resor och tolk. För långsiktiga projekt med Ryssland kan man titta på Cool Arctic och Creative Force.

Svårigheter Det finns få resursstarka institutioner i Ryssland, inga av dom brukar ha pengar för arvode då en utländsk konstnär är inbjuden. Det är också nästintill omöjligt att betala en rysk konstnär på ett ryskt bankkonto. Detsamma om en utländsk konstnär ska t.ex betala en institution för residens. Allt dessa sker då kontant.

Så varför är det viktigt att samarbeta med Ryssland?

Stefan säger att dess utbyten på individ nivå är viktiga för att ta bort rädsla och okunskap. För visst är Ryssland landet som hotar mest vår säkerhet i nuläge. *The bigger the threat, the bigger the need for contact.*